

Decizia nr. 225 din 19.02.2019
privind amendarea cu 15.000 lei a S.C. ANTENA 3 S.A.
București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 9-9A, Iride Bussines Park,
Clădirea 14, parter, sector 2, C.U.I. R15971591
Fax: 021/20.30.245

- pentru postul de televiziune ANTENA 3-NEWS & CURRENT AFFAIRS
București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 9-9A, Clădirea 16, sector 2

Întrunit în ședință publică în ziua de 19 februarie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a supus la vot și a decis sancționarea radiodifuzorului S.C. ANTENA 3 S.A., după ce, în ședințele din 12 și 14 februarie 2019, a analizat rapoartele întocmite de Direcția Monitorizare, în baza mai multor sesizări, cu privire la respectarea dispozițiilor legale privind protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine, precum și a celor referitoare la asigurarea informării corecte, în cadrul unora dintre emisiunile difuzate de postul ANTENA 3 în perioada octombrie - decembrie 2018.

Postul de televiziune ANTENA 3 - NEWS & CURRENT AFFAIRS aparține radiodifuzorului S.C. ANTENA 3 S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 76.7/16.12.2003 și decizia de autorizare nr. 882.2-2/22.11.2016).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea rapoartelor de monitorizare și a vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. a încălcat prevederile articolelor 40 alin. (1, 3, 4 și 5) și 64 alin. (1) lit. b) din Decizia CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului).

Potrivit dispozițiilor invocate:

„art. 40 (1) - În virtutea dreptului la propria imagine, în cazul în care în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate trebuie contactate și invitate să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere. În situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere sau nu a putut fi contactată prin încercări repetate, trebuie precizat acest fapt.

(3) Orice material înregistrat în care se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale trebuie să conțină și opinia acesteia. În situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de

vedere sau nu a putut fi contactată prin încercări repetate, trebuie precizat acest fapt.

(4) Moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.

(5) Moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitațiilor să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

art. 64 (1) - În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

b) informarea cu privire la un fapt sau un eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.”

În fapt, membrii Consiliului au analizat rapoartele de monitorizare având ca obiect edițiile emisiunilor „Sinteza zilei” din 27 decembrie 2018, „În gura presei” din 2 octombrie și 20 decembrie 2018, „Descoperiți” din 17 noiembrie și 15 decembrie 2018 și „Punctul de întâlnire” din 14 noiembrie 2018.

Membrii Consiliului au constatat că, în perioada octombrie-decembrie 2018, emisiunile menționate au fost difuzate cu încălcarea de către radiodifuzor a prevederilor din domeniul audiovizual referitoare la informarea corectă a publicului și la respectarea demnității umane, după cum urmează:

- art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului în emisiunea „Punctul de întâlnire” din 14 noiembrie 2018 (reclamația nr. 10400/28.11.2018);

- art. 40 alin. (1) în emisiunea „Descoperiți” din 17 noiembrie 2018 (reclamațiile nr. 10186/19.11.2018 și nr. 10466/03.12.2018);

- art. 40 alin. (3) în emisiunea „Descoperiți” din 15 decembrie 2018 (reclamația nr. 11085/27.12.2018);

- art. 40 alin. (4) în emisiunea „Sinteza zilei” din 27.12.2018 (96 reclamații înregistrate sub nr. 82/03.01.2019);

- art. 40 alin. (5) în edițiile emisiunii „În gura presei” din 2 octombrie și 20 decembrie 2018 (reclamațiile nr. 9258/09.10.2018, nr. 11086 – 11092/27.12.2018 și nr. 24 – 26/03.01.2019 (în total 10 reclamații).

Conform raportului de monitorizare, postul Antena 3 a difuzat miercuri, **14.11.2018**, în intervalul 18:58:34-20:52, **emisiunea ”Punctul de întâlnire”**, moderată de Radu Tudor. **Invitați:** Elena Cristian-redactor-șef DC Business, **Adrian Dobre-PSD.**

Redăm din raport:

“Titluri: **Ungaria finanțează echipe de fotbal în România; Orban, prieten cu Putin, manevre murdare în Ardeal; Suporterii echipei Seps, cu simboluri separatiste.**

Radu Tudor: Astăzi, Gazeta Sporturilor a publicat un material senzațional în legătură cu un lucru pe care eu îl consider profund în neregulă. Și anume **finanțarea din partea guvernului maghiar a unor echipe de fotbal, de aici, din Ardeal. Lucrul acesta se întâmplă, din păcate, având ca appendice finanțarea unor manifestări extremiste și care îndeamnă la autonomie teritorială. Este un lucru foarte complicat! Un lucru greu pentru România și unul care nu poate să rămână așa.**

Pentru că exemplele din Europa de Est și din Peninsula Balcanică ne arată că genul acesta de operațiuni se subscriu mecanismelor de război hibrid. Și anume preluarea controlului unei zone și influențarea populației din zona respectivă, în sensul dorit de cei care plătesc și manipulează. Iar axa Budapesta-Moscova, din păcate, în privința României, în ultimii ani, a provocat mari porcării. Vom detalia. Veți vedea materialul, sper destul de interesant. Pe mine m-a provocat foarte tare, ceea ce se întâmplă, cu finanțarea din partea guvernului de la Budapesta, pentru echipe de fotbal din România, echipe de fotbal care evident sunt în interiorul comunităților dominate de maghiari.

(...) Radu Tudor: *Aș vrea să ne referim, la ceea ce vă promiteam, doamnelor și domnilor, și anume un material excepțional, publicat de Gazeta Sporturilor, astăzi. **Jurnaliștii de la GSP au trimis o adresă, guvernului de la Budapesta, și-au întrebat dacă echipa Sepsi Sfântu Gheorghe primește finanțări din partea guvernului de la Budapesta. În cinci zile au primit un răspuns. Și-au spus: da, finanțăm cu milioane de euro, echipa Sepsi Sfântu Gheorghe, o echipă a cărei galerie, din păcate... din păcate, afișează mereu steagul unui așa-zis Ținut Secuiesc, folosește această retorică de autonomie teritorială pe criterii etnice, care este de neacceptat într-o Europă civilizată. (Sel 21(00:10-00:52). Și în mod evident, creează mari provocări României, în urma acestui mecanism. Veți vedea în interiorul materialului comparația pe care noi o facem la "Punctul de întâlnire", comparația este cu echipa Paok Salonic, o echipă care este patronată și finanțată de un cetățean rus, decorat de Vladimir Putin. Acest cetățean rus, patron al echipei Paok Salonic, care este antrenată de Răzvan Lucescu... Asta-i viața! Acest patron rus al echipei Paok Salonic, a finanțat mișcările extremiste antieuropene și anti NATO, din Macedonia! Și s-a implicat puternic în referendumul prin care Macedonia urma să-și stabilească un nume constituțional, unanim acceptat pentru aderarea la NATO. Dacă această paralelă, este, spun eu, cât se poate de binevenită în actualul context, ar trebui să fim foarte, foarte atenți, la prietenia lui Viktor Orban cu Vladimir Putin, și la mutările provocatoare pe care de fiecare dată... și individul din imagine, cel mai mare antiromân în viață: László Tőkés, dar și tandemul acesta pe care-l vedeți pe ecran: Viktor Orban-Vladimir Putin, le lansează la adresa României. Priviți cu mare atenție acest material:***

Urmează un material beta cu durata de 3 minute:

Voce din off: *În timp ce în România, discursul antieuropean crește pe fondul unor stimulente rusești subterane, consistente, dar și din cauza relației guvernamentale București-Bruxelles, din ce în ce mai turbulente, grație ambelor părți, apar evoluții îngrijorătoare. Gazeta Sporturilor a publicat un excelent material, din care vedem încă o dată, cum regimul Viktor Orban finanțează cu banii guvernului Ungariei, două echipe din Transilvania. Gazeta Sporturilor a făcut o solicitare prin intermediul mailului, în care a întrebat guvernul maghiar dacă susține financiar vreo echipă care activează pe teritoriul României. Cabinetul Orban, a fost extrem de prompt și a oferit un răspuns după numai cinci zile:*

Text afișat pe ecran cu titlul: RĂSPUNSUL GUVERNULUI UNGARIEI, PRIN MINISTERUL RESURSELOR UMANE, LA SOLICITAREA GSP

Voce din off: *"Decretul guvernamental 1801/2016, a decis acordarea de fonduri cluburilor Csikszereda Miercurea Ciuc și Sepsi Sfântu Gheorghe. În conformitate cu decretul guvernamental, cele două cluburi de fotbal au primit câte un miliard de forinți (3,2 milioane de euro) prin intermediul Federației de Fotbal din Ungaria, ca beneficiar pentru dezvoltarea infrastructurii sportive și realizarea altor proiecte de investiții în dezvoltare, în special pentru finanțarea*

Academiei Csikszereda și a Academiei Sfântu Gheorghe. Resursele au fost primite în mod corespunzător, iar auditul conturilor transmise până în prezent, este în curs de desfășurare.”

.....
Radu Tudor: În care joacă Sepsi Sfântu Gheorghe...

Adrian Dobre: Nu! Niciodată, nu!

Elena Cristian: Știi ce-i acolo? Și ați citit vreodată ce se strigă...

Radu Tudor: La adresa românilor...

Elena Cristian: Și ați citit vreodată ce scriu jurnaliștii despre ceea ce se întâmplă acolo? Câtă violență și ce mesaje se strigă acolo? S-o fi uitat cineva care are putere de decizie în țara asta, la un astfel de meci? Că eu mă uit! Și să știți că nu sunt mare amatoare de meciuri și mai ales de-așa ceva! Că nu...

Radu Tudor: Adică, sunt steaguri ale Ungariei și steaguri ale așa zisului Ținut Secuiesc, sunt niște jigniri oribile, la adresa românilor! Joacă cu echipe ... cu Steaua, cu Dinamo, cu alte echipe...

Elena Cristian: Da, joacă în Liga întâi!

Radu Tudor: Ce spune galeria de la Sepsi, să te ferească Dumnezeu! Ei, în principiu, ar trebui să fie cetățeni români! Ar trebui să se respecte și mesajele lor să fie sportive! Nu! Mesajele lor sunt mesaje politice! Și din păcate, aceste mesaje politice, iată, primesc finanțare oficială din partea guvernului de la Budapesta. Iar la noi e tăcere! Guvernul de la București... Ce să spun?! Mucles! Nimic! Câte afirmații nepotrivite au făcut cei de la Budapesta, la adresa noastră, în ultimul an de zile! Și Szijjarto, ministrul de Externe... Chiar și Viktor Orbán! Absolut nici un fel de replică! O delăsare totală! Și această chestiune, la Sfântu Gheorghe e concretă. Aici nu mai avem loc de presupuneri! Vin bani, din guvernul de la Budapesta, pentru o echipă de fotbal și pentru o grupare separatistă. Care transmite mesaje de autonomie teritorială pe criterii etnice! De neacceptat! Și paralela am făcut-o cu Paok Salonic, pentru că, dacă un rus decorat de Putin s-a implicat în referendumul din Macedonia, cu niște manifestări antieuropene și anti NATO, prietenia Orbán-Putin exact același lucru vizează și aici, în România. Sunt chestiuni care trebuie ridicate la cel mai înalt nivel și care trebuie discutate, cu fermitate, cu eleganță, cu vecinii noștri maghiari și trebuie avertizați și trebuie să li se pună în vedere, să stopeze astfel de acțiuni provocatoare la adresa noastră. Noi, din păcate, parcă avem, nu doar lipsă de curaj, ci și de demnitate, de cele mai multe ori. (Sel 2/13:05-14:56). Când sunt chestiuni mici, când sunt evoluții din acestea ne semnificative, le trecem cu vederea. Și le-am trecut foarte mult timp cu vederea! Aici, e vorba de bani, de finanțare, pentru acțiuni extremiste! Punct! Și cum bine spune, Elena Cristian, orice televiziune din România, dacă intrați să vedeți pe youtube, sau orice sursă publică, la CNA, monitorizările meciurilor, veți vedea ce se întâmplă acolo! Cu galeria Sepsi Sfântu-Gheorghe și cu mesajele pe care ei le transmit, pentru că de-aia primesc bani de la Budapesta! Și de-aia e Viktor Orbán prieten cu Vladimir Putin, să ne creeze nouă dureri de cap! Ei, bine, după această chestiune în care eu cer oficial, o poziție din partea parlamentarilor implicați în Comisia de Control a SRI, dar și a reprezentanților guvernului României, o să trecem rapid ca să vedem și o veste bună, doamnelor și domnilor! Astăzi Institutul Național de Statistică a transmis câteva date foarte interesante și-o să-i rog rapid pe invitații mei să se pronunțe...”

Membrii Consiliului au constatat că primul subiect al emisiunii “Punctul de întâlnire” din 14.11.2018 a fost realizat pornind de la un material publicat de “Gazeta Sporturilor” care a scris despre finanțarea pe care Guvernul Ungariei a oferit-o unor

echipe de fotbal din Ardeal, context în care moderatorul emisiunii, dl. Radu Tudor, a lansat o serie de acuzații grave, în sensul că aceste sume de bani reprezintă o finanțare a unor acțiuni cu caracter extremist și pentru o grupare separatistă care transmite mesaje de autonomie teritorială pe criterii etnice în România, acuzații care nu au fost susținute cu dovezi.

În aceste condiții, Consiliul a considerat că difuzarea acestui subiect trebuia făcută printr-o prezentare imparțială, cu bună credință, utilizând informații corecte și verificate, astfel cum obligă dispozițiile art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului.

Or, din conținutul raportului de monitorizare reiese că informațiile oferite publicului, precum și comentariile făcute în timpul dezbaterilor ce au avut loc în studioul postului de televiziune ANTENA 3 nu au ținut cont de reglementările legale invocate, publicului telespectator fiindu-i prezentate opinii care nu erau susținute de vreo dovadă care să ateste veridicitatea afirmațiilor moderatorului.

Radiodifuzorul a încălcat obligația privind respectarea principiilor imparțialității și echilibrului ce trebuie să caracterizeze informarea în probleme de interes public, astfel încât telespectatorii să-și poată forma în mod liber propria opinie.

Membrii Consiliului consideră că televiziunea, ca principal mijloc de comunicare media, cu o importantă influență asupra comportamentului social, trebuie să constituie un spațiu în care opiniile exprimate să nu afecteze drepturi și libertăți fundamentale ale omului, garantate de legislația comunitară, de legea fundamentală, cât și de legislația audiovizuală.

Analizând raportul de monitorizare și vizionând imagini ale emisiunii „Descoperiți” din 17.11.2018, Consiliul a considerat că aceasta a fost difuzată fără a fi respectate normele din domeniul audiovizual care privesc dreptul la imagine și demnitatea persoanei în cadrul serviciilor de programe, în speță art. 40 alin. (1) din Codul audiovizualului.

Astfel, conform raportului de monitorizare, emisiunea a fost moderată de Andreea Sava, iar invitați au fost: Diana Tache (jurnalist la Sursa Zilei) și Cătălin Harnagea (fost director SIE și lider ALDE).

Conform Sintezei constatărilor cuprinse în raportul de monitorizare, aspectele sesizate de petentul Răzvan Horațiu Radu în reclamația cu nr. 10466/03.12.2018 au fost identificate în cadrul unui material înregistrat, cu o durată de aproximativ 15 minute, referitor la o presupusă rețea condusă de George Soros, care ar lucra împotriva intereselor României și din care ar face parte și dl. Radu.

Redăm fragmente din raport:

„Voce din off: Răzvan Horațiu Radu, un tânăr procuror, care la doar doi ani după ieșirea de pe băncile Institutului Național al Magistraturii, a ajuns șef în CSM, iar apoi, după încă un an, a ajuns la Ministerul Afacerilor Externe, de unde a fost propulsat direct la CEDO, apoi la Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Tribunalul European, unde a rămas timp de unsprezece ani, până l-a dat jos Dăncilă. O carieră în spatele căreia se simte mâna sistemului și despre care Darius Vâlcov spunea că, la un moment dat, niciun proiect din guvern nu trecea fără semnătura sa.

A fost difuzată o înregistrare cu un interviu acordat de Darius Vâlcov. În partea stânga-sus a ecranului a fost afișată mențiunea: **NEWS.RO**.

Darius Vâlcov: ***N-au ieșit de la funcționarii care se află în eșalonul doi și trei, care, de fapt, ei conduc această țară.***

Pe ecran, a fost afișat cu majuscule, peste imaginea cu Darius Vâlcov, următorul textul: **FUNȚIONARII LOR CONDUC DE FAPT ȚARA.**

Darius Vâlcov: ***Noi avem un singur funcționar, un singur funcționar, agent guvernamental, care el avizează toate legile.***

Pe ecran, a fost afișat cu majuscule, peste imaginea cu Darius Vâlcov, următorul textul: **OMUL-CHEIE CARE AVIZEAZĂ TOATE LEGILE.**

Darius Vâlcov: ***N-au ieșit de la funcționarii care se află în eșalonul doi și trei, care, de fapt, ei conduc această țară.***

După difuzarea materialului, invitatul Cătălin Harnagea a făcut următoarele comentarii:

Cătălin Harnagea: ***Da, nu știu dacă mă întrebați pe mine, eu m-aș fi gândit să fac asta, dar din păcate, nu pot chiar să le am pe toate la un loc, ar fi foarte bine, dar... poate ar fi, poate n-ar fi bine, dar sigur că ceea ce spuneți dumneavoastră este adevărat, dar cu toate asta, eu cred că în România, hai să spunem primele momente, primele acțiuni ale unor persoane, unor organizații destul de bine și atunci gestionate, au fost chiar înainte de 2012. Sigur, n-au fost foarte vizibile, ele erau acoperite și cu tot felul de activități culturale, chiar conferințe interesante despre eu știu? Ceea ce înseamnă organizații neguvernamentale, ceea ce înseamnă societate civilă, ceea ce poate să însemne o poziție a societății civile vizavi de stat.***

Cătălin Harnagea: ***Doamna Sava, cum să spun? Dacă ne uităm fix la un anumit domeniu sau o anumită activitate sau o anumită instituție, ne pierdem, fiindcă lucrurile sunt mult mai complexe.***

Cătălin Harnagea: ***Sunt aproape toate... sunt aproape toate instituțiile care unele, practic, nu le înțelegem, nu neapărat ceea ce fac sau ceea ce nu fac, dar nu înțelegem anumite... hai să spunem comunicări, anumite acțiuni pe care le au oamenii de acolo, și care ne duc practic, nu la o democrație, eu știu adevărată, un mod de conduce... hai să zic democratic prin politici și prin partide politice, mergem mai mult spre o zonă pe care, că ați dat „Experimentul România” (...) și se vorbea și se vorbește foarte mult de statul subteran. Păi statul subteran tocmai...***

Cătălin Harnagea: ***Da, da. Eu l-aș numi... da, bun, experiment poate numi un mod de a acționa a acestui, hai să zic concept, care în alte părți e mult mai periculos și e mult mai activ, și vorbesc chiar de Statele Unite și alte țări importante din Europa, țări bogate, nu țări sărace, țări importante militar, strategic, fiindcă acolo... Cum să spun? Acolo de fapt este interesul, fiindcă întrebați de ce România și de ce „Experiment România”.***

Nu a fost difuzat punctul de vedere al domnului Radu Răzvan Horațiu cu privire la informațiile prezentate în emisiunea *Descoperiți* din data de 17.11.2018 și nici nu a fost menționat faptul că s-ar fi încercat contactarea sa în acest sens.”

Față de conținutul emisiunii, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a difuzat un material înregistrat cu privire la „o rețea uriașă de infiltrați” organizată „pe mai multe paliere” care lucrează împotriva intereselor României, după care,

În studio, dezbaterile au continuat pe această temă. Materialul înregistrat a făcut referire la dl. Răzvan Horațiu Radu, cu privire la care au fost prezentate o serie de date biografice, concluzionându-se că este vorba despre o carieră profesională „în spatele căreia se simte mâna sistemului”, afirmație ce a avut un caracter tendențios și cu privire la care nu au fost aduse oferite informații suplimentare, de natură să clarifice în ce fel dl. Radu a fost/este implicat în acțiuni conspirative împotriva României.

În aceste condiții, radiodifuzorul avea obligația de a-l contacta pe dl. Răzvan Horațiu Radu pentru a i se solicita un punct de vedere, iar în situația în care acesta refuza, trebuia să se menționeze acest lucru în emisiune.

Art. 40 alin. (1) din Codul audiovizualului prevede că, în virtutea dreptului la propria imagine, în cazul în care în programele audiovizuale se aduc acuzații unei persoane privind fapte sau comportamente ilegale ori imorale, acestea trebuie susținute cu dovezi, iar persoanele acuzate trebuie contactate și invitate să intervină pentru a-și exprima punctul de vedere. În situația în care persoana vizată refuză să prezinte un punct de vedere sau nu a putut fi contactată prin încercări repetate, trebuie precizat acest fapt.

Consiliul consideră că libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni. Aceste opțiuni nu pot leza, însă, drepturile altor membri ai colectivității, așa cum este și dreptul la propria imagine, afectat prin afirmații nesusținute cu dovezi și cu privire la care persoana acuzată nu și-a putut exprima un punct de vedere.

Membrii Consiliului au analizat și raportul de monitorizare referitor la emisiunea "Descoperiți", difuzată de postul ANTENA 3 în data de 15.12.2018, în intervalul 22:58:14-23:45:34, moderată de Andreea Sava. Invitați: Diana Tache-jurnalist "Sursa Zilei", Cătălin Harnagea-membru ALDE, fost director SIE.

Titluri: *Detalii-Bombă despre dosarul finanțărilor rezist; Cine vrea să îngroape ancheta banilor #Rezist; Șeful DIICOT, declarație bombă privind #rezist; Bombă în ancheta celor 15 mil. euro pentru rezist.*

În urma analizării raportului de monitorizare referitor la emisiunea menționată, membrii Consiliului au constatat că, în cadrul acesteia, au fost prezentate materiale înregistrate ce au conținut o serie de acuzații de natură morală și penală la adresa unor persoane, fără ca aceste materiale să fie însoțite și de opiniile persoanelor acuzate, ceea ce contravine prevederilor alin. (3) al art. 40 din Codul audiovizualului.

Libertatea de exprimare, ca principiu fundamental al statului de drept, presupune respectarea normelor de drept interne și internaționale care garantează tuturor persoanelor dreptul de a se manifesta potrivit propriilor opțiuni. Aceste opțiuni nu pot leza, însă, drepturile altor membri ai colectivității, așa cum este și dreptul la propria imagine, afectat prin afirmații nesusținute cu dovezi.

Din această perspectivă, art. 30 alin. (6) din Constituția României statuează că libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

În privința libertății de exprimare, atât Curtea Constituțională a României, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au statuat că între exercițiul dreptului la liberă exprimare, pe de o parte, și protecția intereselor sociale și ale drepturilor individuale ce aparțin altor persoane, pe de altă parte, trebuie să existe un echilibru, în caz contrar, abuzul în exercitarea libertății de exprimare implică necesitatea răspunderii juridice.

În acest sens, Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, în Rezoluția nr. 1003/1993 cu privire la etica jurnalistică, precizează că presa este obligată să se supună unor principii etice, ferme, prin care se garantează libertatea de exprimare și dreptul fundamental al cetățeanului de a primi informații corecte și opinii sincere.

În aceeași ședință publică membrii Consiliului au analizat și raportul referitor la emisiunea "Sinteza zilei" din 27.12.2018.

Potrivit raportului de monitorizare:

"Pentru emisiunea **Sinteza zilei** din data de **27.12.2018**, interval orar **21.00-23.45**, în care invitat a fost președintele PSD și al Camerei Deputaților, dl. Liviu Dragnea, au fost înregistrate 96 de reclamații, având ca obiect prejudicii la dreptul de imagine a unor persoane, grupuri de persoane sau institutii, care reprezintă o gravă încălcare a legii audiovizualului.

Titluri: *Dragnea: Iohannis este o păpușă. Dragnea: Iohannis este un beneficiar. Dragnea: Pahonțu are cea mai mare influență. Dragnea: Sper că vom destructura statul paralel. Dragnea: Sunt judecători cărora le e frică de SRI. Dragnea: Sunt judecători cărora le e frică de DNA. Dragnea: Iohannis nu a făcut nimic pentru români. Dragnea: Coldea și Maior, parte din angrenaj. Dragnea: Iohannis a încercat orice ca să dărâme PSD. "Codurile penale trebuie să intre în vigoare". „Stanciu m-ar fi achitat dacă o propuneam la CCR". Dragnea, despre scandalul Le Figaro. "Franța pune presiune pe Ministerul Apărării". Dragnea: N-am inventat eu taxa pe lăcomie. Dragnea: Sunt companii care își ascund profiturile. Miliarde de euro nu au intrat în bugetul țării. Dragnea: Suntem praf la politică externă. "Lumea se reasează, Iohannis se joacă cu lopățica". Dragnea: Nu știu dacă se dau amnistia și grațierea. „Un moment zero trebuie să existe în România".*

Referitor la cele reclamate, au fost regăsite următoarele aspecte:

-Despre L.C.Kovesi, DNA, Parchetul General, K. Iohannis (...Iohannis este o păpușă! El e un beneficiar, care sigur că se bucură și mai dă și ordine, mai are și cereri la acest sistem. Este această grupare de oameni, acum se pare că cel mai influent în această grupare este Pahonțu, el având deja experiență trecută, când a crescut sub Traian Băsescu.), precum și despre o **structură pară-statală. Din SPP, din SRI, din SIE, din Direcția de Informații a Armatei, din ANAF, din vămii, din Poliție, din Poliția de Frontieră, din „2 și un sfert”, din toate ministerele. Au două obiective: să facă bani nelegal și să păstreze controlul pe toate instituțiile statului, ca să-și protejeze aceste afaceri, pentru că până la urmă, toate aceste acțiuni au un obiectiv și anume, să se umple de bani. Sigur, stau în genunchi, fac sluj la orice entitate străină care poate avea o influență... Și acuma cred că sunt**

judecători cărora în continuare le este frică de SRI, în continuare le este frică de DNA, cu toate că nu mai sunt anchetați de DNA.

-Despre cei care fac parte din acest angrenaj: Maior, Helvig, Coldea, Pahonțu, etc., Ciolos, Macron!

- Despre procurorul Uncheșelu și judecătorul Livia Stanciu - *cică doamna Stanciu m-ar fi achitat dacă ar fi primit garanții de la mine că o propun la CCR, dar între timp s-a răzgândit pentru că tocmai i s-a spus de la Cotroceni că va fi numită la CCR.*

- Despre interviul din “Le Figaro” și “controlul” economic extern al României.

- Despre externalizarea profiturilor Băncilor, și marilor companii.

- În discuția despre politica de alianțe și diplomație, Liviu Dragnea a afirmat: *Minciuna asta a lui Iohannis, aberația asta dictatorială a lui, că el este deținătorul monopolului pe politica externă este o chestiune profund neconstituțională. Constituția e foarte clară, legislația e foarte clară!*

... acesta este stilul lui Iohannis, stilul de blocaj... În schimb, când primește comandă de la statul paralel, urlă, iese, țipă, pârăște pe la Bruxelles, îndeamnă lumea în stradă... Iohannis se joacă cu lopățile și cu gălețușa în politică externă. Eu îl respect foarte mult pe domnul Meleşcanu, chiar îl respect, dar cred că aicea ar trebui să fie mult mai vioi, adică nu mai stai în cutumele alea care deja sunt învechite când ai un așa-zis partener care nu comunică, nu grăiește, nu acționează. Dv. Știți ce face el pe la Consiliile Europene? Nimic. Noi nu știm nimic... Suntem praf pe politică externă. Are efecte asupra României? Are! Avem contacte, discuții, chiar și neinformale, nu înțelege nimeni ce se întâmplă acolo...

- În finalul emisiunii s-a făcut vorbire despre **amnistie și grațiere, moment în care invitatul amintește despre **Oamenii condamnați pe nedrept...**”**

Analizând raportul și vizionând imagini, membrii Consiliului au constatat că emisiunea a fost difuzată cu încălcarea prevederilor art. 40 alin. (4) din Codul audiovizualului, potrivit cărora: *“Moderatorii programelor au obligația să solicite ferm interlocutorilor să probeze afirmațiile acuzatoare, pentru a permite publicului să evalueze cât de justificate sunt acestea.”*

Or, moderatorul emisiunii, dl. Mihai Gâdea, nu a avut nicio reacție în sensul de a solicita invitatului său dovezi în susținerea acuzațiilor formulate la adresa mai multor persoane.

În privința libertății de exprimare, atât Curtea Constituțională a României, cât și Curtea Europeană a Drepturilor Omului au statuat că între exercițiul dreptului la liberă exprimare, pe de o parte, și protecția intereselor sociale și ale drepturilor individuale ce aparțin altor persoane, pe de altă parte, trebuie să existe un echilibru, în caz contrar, abuzul în exercitarea libertății de exprimare implică necesitatea răspunderii juridice.

S-a stabilit, de asemenea, că orice drept fundamental, consacrat ca atare de norme juridice interne sau internaționale, are caracter legitim numai în măsura în care este exercitat cu bună credință, în limite rezonabile, cu respectarea drepturilor și intereselor în egală măsură ocrotite ale celorlalte subiecte de drept. Opiniile exprimate în emisiune nu au fost critice, în limitele libertății de exprimare, ci s-au transformat într-un discurs acuzator la adresa unor persoane, iar moderatorul nu a intervenit pentru a solicita invitatului să prezinte probe în susținerea acestora.

În urma analizării rapoartelor de monitorizare și a vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul a încălcat prevederile art. 40 alin. (5) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare (Codul audiovizualului), potrivit cărora moderatorii, prezentatorii și realizatorii programelor au obligația să nu folosească și să nu permită invitaților să folosească un limbaj injurios sau să instige la violență.

În fapt, în zilele de 2 octombrie și, respectiv, 20 decembrie 2018, postul de televiziune ANTENA 3 a difuzat emisiunea "În gura presei".

Redăm din rapoartele de monitorizare:

"În gura presei din data de 02.10.2018, interval orar 00.00-00.47

Referitor la cele reclamate în această emisiune, moderatorul insulta si nu permite un drept replica, menționăm că Mircea Badea a făcut comentarii legate de următoarele subiecte: 1.Dezbaterea din Parlamentul European și 2.Referendumul pentru definirea familiei.

... Știu, în România sunt proști, proști, proști grămadă! Put de proști! Dacă nu știți, "bă s-a bășit cineva?", nu, put unii de proști!... ?" O fi greu să te uiți, care dracului or fi pașii corecți, pentru modificarea Constituției? Ăla a fost un referendum de sus în jos, Băsescu vrând să folosească proștii din România în scop electoral. A fost un referendum, vă aduceți aminte, în aceeași zi cu alegerile, să facă Băsescu o mânăreală. Ceea ce i-a ieșit, ceea ce asta l-a și interesat, l-a durut în cur după aia! Țsta e invers! E o inițiativă de jos în sus, adică de la populație către politică! Ei o ard,ăștia, haștagienii, că e referendumul lui Dragnea! Bine, creierul lor e atât (M.Badea își apropie degetul mare și arătătorul, pentru a arăta o dimensiune!) și patinează musca. E neted de patinează Musca! Pentru ei, lumea, universul și lumea, înseamnă Dragnea! Deci atâta e creierul lor! (repetă gestul de mai devreme!)...

- Despre violența și agresivitatea verbală **din partea zonei cu haștag.**

... Asta e prilejul nostru, momentul nostru, oportunitatea noastră să „le-o tragem”, mă exprim așa, mai, cumva și în context, să „le-o tragem” crâncen ăstora de la haștag rezist! Ei, în mintea lor stupidă, ei sunt mulți! Ei în realitate nu sunt mulți! Ei în realitate sunt puținei, și la minte și la număr! Țsta este momentul nostru să-i zdrobim, din punct de vedere al votului, în sensul ăsta! Adică să vadă ăia, "bă nene, câți au fost nene la vot?" Zic așa o prostie! 9 milioane! "Aoleu!" "Și noi cu boicotul nostru?!" La cioc! La cioc! Trebuie să le arătăm acestor "pigmei" cât sunt de mici! "

"În reclamațiile nr. 11086 – 11092/27.12.2018 și nr. 24 – 26/03.01.2019 (10 reclamații) petenții solicită monitorizarea întregii emisiuni *caci toata este plina de injurii ale moderatorului Mircea Badea atat la adresa unor grupuri generice de oameni, dar si la adresa unei persoane anume – Marian Godina.*

Constatări:

Postul de televiziune **Antena 3** a difuzat în data de **20-21.12.2018**, în intervalul orar 00:00 – 00:48, în direct, emisiunea "În gura presei" prezentată de Mircea Badea. Genul emisiunii: *Pamflet.*

(...) l-am văzut pe toți propagandiștii naziști... nu mă mai feresc de cuvinte... v-am spus dacă le zic staliniști nu e nicio problemă, dacă le zici naziști... băi, nene, cum naziști? Sau hitleriști putem să le spunem. Eu nu văd... dumneavoastră vedeți

vreo diferență între Hitler și Stalin? Eu niciuna. Pe bune... Și atunci dacă e ok să le zici staliniști, de ce nu e în regulă să le zici hitleriști? Sau naziști? După părerea mea, chiar sunt naziști. Sau staliniști... Văd cum suferă... cu stropi... staliniștii cretinoizi pe Facebook și la televizor.

Dacă vă uitați la ăla... la... ăla de se întoarce cu scaunul... ăla, săracu', care n-are voce deloc, deloc, deloc, deloc și mai e și agramat... Chirilă... E o încântare să-l vezi cum suferă. Pur și simplu... Bălos, așa, cu ochii tulburi... Suntem mai puțini decât niciodată... Da, sunteți. Superb... Dacă vă uitați la Dimofte... Superb... Aia mai are un pic și se... se... explodează singură. Se detonează. Superb... Dacă te uiți la Mircea Marian, dacă... ooo... lunga listă de propagandiști oribili, absolut oribili... suferă. Superb... Ghiolăiturile lor, vaietele lor staliniste, sau securiste, sau naziste, sau hitleriste, sau cretinoide... alegeți de pe listă ce vi se pare corect... muzică pentru mine, pentru urechile mele. Deci încântare... desfătare... E o desfătare să mă uit cum se perpelesc.

Deci toți prostovaniii ăștia naziști jubilau... fiind extrem de proști... sau de ticăloși, sau de descreierați crezând că se duce Werner la Guvern și el poate fi prim-ministru.

Și citiți Constituția României. De destul de simplu, tocmai ca să nu mai fiți atât de proști și atât de penibili... atât de penibili...

Mircea Badea: Deci vestele galbene, măi, proștilor cu hashtag în față, sunt exact pe contrasensul vostru. Voi, sigur că puteți să îmbrăcați vestele galbene, dar noi ăștia care am înțeles despre ce e vorba cu vestele galbene și cu voi, râdem mult de voi, adică sunteți doar foarte penibili pentru că mesajul vostru sau doleanțele voastre sunt exact pe contrasensul mesajului ăloro de îmbracă vestele galbene. Voi nu înțelegeți pentru că nivelul vostru de inteligență este atât (n.n. Prezentatorul și-a apropiat degetul mare și arătătorul), voi aveți senzația că totul se rezumă la... am pus vesta galbenă și am ieșit la protest în stradă. Da, da pentru ce ies la protest în stradă? Sau împotriva cui, de fapt, ies la protest în stradă? Bă, vestele galbene... alea din Franța... de vreți voi să le imitați, da nu înțelegeți pe cine imitați, măi, maneliștilor... măi, după-urechiștilor... ăia sunt fix împotriva corporațiilor și fix împotriva băncilor și fix împotriva coloșilor financiari la nivel mondial.

(...) Godină este un milițian... milițian – milițian, de la Rutieră... care este exact... din punctul meu de vedere, că eu vorbesc strict din punctul meu de vedere... este exact, dar exact ilustrația formulei... formulării strămoșești "S-a suit scroafa în copac". Știți asta cu "S-a suit scroafa în copac"? Godină este un milițian care a vrut să facă și el facultate... Academia de Poliție. A dat... nu știu... de șase ori, nu știu de cât... le-a picat pe toate cu brio. Nu poate să ia examenul. OK. Nu e ceva... adică nu poate să ia examenul. Dar este un închipuit... el e convins că este un mare... el e un autor de cărți, stimați cetățeni. Mai țineți minte că la cartea lui a venit... care se numea?... "Flash-uri pe contrasens" sau cum se numea cartea lui? Ceva..."

Analizând rapoartele de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că cele două ediții ale emisiunii „În gura presei” au fost difuzate cu încălcarea prevederilor art. 40 alin. (5) din Codul audiovizualului, deoarece, în cadrul acestora, prezentatorul Mircea Badea a folosit un limbaj injurios.

Astfel, membrii Consiliului au constatat că în cele două ediții, din al căror conținut am redat anterior, prezentatorul s-a exprimat în termeni jignitori, de

natură să depășească limitele libertății de exprimare, în condițiile în care norma citată instituie în sarcina acestuia obligația de a nu permite sau folosi un asemenea limbaj.

Consiliul consideră că orice prezentator/moderator/realizator trebuie să își asume această calitate și să țină cont de faptul că exercitarea dreptului la liberă exprimare se face cu respectarea drepturilor celorlalte persoane și este indisolubil legată de îndatoririle și responsabilitățile ce îi revin potrivit legislației audiovizuale.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al omului, însă radiodifuzorii trebuie să țină cont și de faptul că acest drept nu este unul absolut. Curtea Europeană a stabilit, de asemenea, că articolul 10 din Convenție nu protejează numai substanța ideilor exprimate, dar și modul în care acestea sunt exprimate, precum și regula potrivit căreia “dacă libertatea de opinie nu poate fi limitată, exprimarea opiniei poate forma obiectul unei limitări, fie și pentru respectarea drepturilor aparținând altor subiecte de drept”.

Pentru aceste considerente, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă în cuantum de 15.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1. Radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 76.7/16.12.2003 și decizia de autorizare nr. 882.2-2/22.11.2016 pentru postul de televiziune ANTENA 3 - NEWS & CURRENT AFFAIRS) se sancționează cu amendă în cuantum de 15.000 lei pentru încălcarea articolelor 40 alin. (1, 3, 4 și 5) și 64 alin. (1) lit. b) din Decizia CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul S.C. ANTENA 3 S.A. are obligația de a transmite pe postul ANTENA 3, în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 15.000 de lei postul ANTENA 3, deoarece, în perioada octombrie-decembrie 2018, în mai multe emisiuni de dezbateri au fost formulate acuzații de natură penală și morală la adresa unor persoane, fără a li se solicita un punct de vedere cu privire la faptele imputate, iar în unele a fost folosit un limbaj injurios, ceea ce a condus la prejudicierea imaginii acestora, fiind încălcate dispozițiile art. 40 din Codul audiovizualului.

De asemenea, a fost încălcat dreptul la informare a publicului, întrucât informațiile prezentate în cadrul unora dintre emisiuni nu au fost verificate și nici formulate în mod imparțial și echilibrat, publicul neavând posibilitatea de a-și forma în mod liber opinia, ceea ce contravine art. 64 din Codul audiovizualului.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

VICEPREȘEDINTE INTERIMAR,

MARIA MONICA GUBERNAT

Șef Serviciul juridic și reglementări,

Dumitru Ciobanu